

[Poul Dam.]

statsligt-privat importaktieselskab, der dels gennem agenturvirksomhed, dels gennem import for egen regning skal ophjælpe importen til Danmark fra vore nye handelspartnere. Formålet hermed skal såvel være at fremme konkurrencen på det danske marked til gavn for forbrugerne som at give de pågældende lande muligheder for at købe flere varer fra Danmark. Man tænker sig ikke, at en sådan nyimport skal bevares i selskabets varetægt i en ubegrænset periode, men selskabet skal fungere som en slags fødselskæder og efter at have hjulpet en ny import i gang overføre den til importhandelens sædvanlige kanaler.

Når man gennemgår handelsstatistikken, f. eks. på grundlag af det for kort tid siden udsendte tabelværk vedrørende 1965, kan man ikke undgå at bemærke, at handelsforbindelsen med en række lande er præget af et dansk eksportoverskud, til trods for at den samlede udenrigshandel som bekendt udviser eksportunderskud. Det drejer sig bl. a. om lande som Bulgarien, Grækenland, Irland og Rumænien og desuden om en række lande uden for Europa, ikke mindst en række typiske udviklingslande.

Der er selvsagt ingen grund til at tilstræbe balance mellem import og eksport i forhold til hvert eneste land — navnlig når det drejer sig om lande med en stærkt specialiseret produktion, ville det blive overordentlig vanskeligt at virkeliggøre — men der er derimod næppe tvivl om, hverken at samhandelen i mange tilfælde kunne forøges stærkt, eller at den eksisterende mangel på balance i forbindelse med de pågældende landes valutaproblemer ofte hindrer udvidelse af den danske eksport.

Et eksempel kan formodentlig findes i Danmarks samhandel med Bulgarien. Som deltager i det besøg, som folketingets præsidium aflagde i Bulgarien i september 1966, havde jeg lejlighed til at få et vist, omend nødvendigvis overfladisk indtryk af de problemer, som står i forbindelse hermed. Man gav fra bulgarsk side udtryk for stærke

ønsker om at importere mere fra Danmark, men samtidig for bekymring over det forhold, at eksporten til Danmark var så lille, at den ikke på langt nær kunne betale for importen. Dette skyldtes ikke, at Bulgarien ikke var leveringsdygtig i varer, som såvel med hensyn til kvalitet som med hensyn til pris skulle kunne være konkurrencedygtige på det danske marked, men angiveligt, at det var vanskeligt at få forbindelse med danske importører, der ville og kunne gøre en indsats for de bulgarske varer.

Det kræver en særlig undersøgelse, som medlemmer af folketinget ikke selv kan påtage sig, at afgøre, om de tekniske og økonomiske forudsætninger for en udvidelse af samhandelen med f. eks. Bulgarien er til stede. Der er derimod ingen vanskeligheder ved at konstatere kvaliteten af de bulgarske varer, der kunne komme på tale — f. eks. frisk frugt, frugt- og grøntkonserver og drikkevarer, såvel alkoholfri som alkoholholdige. Umiddelbart synes der derfor at være grund til at overveje, om det er rigtigt, at træghed i handelsledet forsinker udviklingen af handelen med en ny handelspartner som f. eks. Bulgarien, og om — som skitseret i vort forslag — en ny institution ville kunne sætte gang i handelen.

Lignende problemer som dem, der synes at være knyttet til den dansk-bulgarske samhandel, findes utvivlsomt i forbindelse med samhandelen med en række andre lande, ikke mindst udviklingslandene. Fælles for alle disse lande er, at de synes at være værdifulde latente markeder for dansk eksport, men mangler fri valuta, og at de ønsker at eksportere, men ikke har forudsætninger for eller midler til selv at finde frem til deres markeder.

Det fremsatte forslag peger på en mulighed for at ophjælpe eksporten fra disse lande og dermed for at give dansk eksport forøgede chancer. Denne mulighed ønsker forslagsstillerne grundigt undersøgt, og jeg skal derfor anbefale forslaget til tingets interesserede behandling.